

мерната негова любов или пък причината се състои в излишъка от любовта на Мила, надминаващ общоприетите обществени представи за момичешки свян, плахост и боязливост при досега с мъжа.

И двамата антагонисти в драмата, братът и любимият, обозначават Мила като кукла и дете, създавайки по този начин мъжки образ за жената като обект на радост, игра и възхищение /"куклата"/ и незрялост, безпомощност, несамостоятелност /"детето"/, като общото в двете представи е манипулируемостта. и тоталната зависимост и подчиненост на жената от мъжкото желание. Изброените вече символистични похвати, употребени в трето действие, единственият физически портрет на Мила изграден като цитат от стихотворение: "Мънинка-тънинка - с мили очички - с малки ръчички - тази вечер прилича на лилия..."⁸ с традиционния за символизма образ на лилията, споменаването в пиесата на Белгия като пример за подражание - ни дават основание да потърсим успоредини с драматичното творчество на прочутия белгийски символист Морис Метерлинк, чиито стихове Яворов превежда и публикува, а философско -естетичната му книга "Съкровището на смирените" притежава на френски език в личната си библиотека. Нашата хипотеза е, че публикуваният през 1903 година в списание "Мисъл" превод на пиесата му "Монна Вана" е послужил като литературен образец за съпоставка. В анкетата си с Яворов М. Арnaudов твърди, че сюжетът на втората Яворова драма е набелязан през 1903 г.⁹, а "Яворов искал да прави, обработвайки подобно вещество, конкуренция на Стриндберговия "Баща" и на Метерлинковата "Монна Вана".¹⁰

Като се абстрахираме от конкретните исторически обстоятелства на сюжета и "Монна Вана" и се вгледаме в психологическото развитие на епонимната героиня, изпъква фактът, че тя е формирана да олицетворява представите на мъжкия свят на семейството, в който се движи. При Метерлинк върховите моменти се разполагат в края на второ и трето действие, при Яворов те са вместени в едно единствено действие, което е съсредоточие на психологическата драма. И при двете героини познанието на любовта променя отношението им към езика, то ги дарява с език. "Видиш ли, как свободно говоря за това - аз? Аз се слушам и сама се очудвам", открива Мила. Това познание на любовта ѝ дава небивала дотогава свобода, която от своя страна подтиква нейния избраник. Подобно на Метерлинковата героиня за Мила любовната среща се превръща в